

Oftalmopedie

1. Pedagogika osob s postižením zraku (oftalmopedie/tyflopédie) – vymezení základních pojmů. Historický vývoj v péči a podpoře osob se zrakovým postižením u nás a v zahraničí.
2. Okruh osob se zrakovým postižením. Vliv zrakového postižení na osobnost jedince v oblasti psychických procesů.
3. Vývoj zrakového vnímání. Psychomotorický vývoj dítěte s těžkým zrakovým postižením.
4. Zrakové postižení/ oslabení zrakového vnímání a jeho funkční vliv na každodenní život člověka. Základní speciálněpedagogická diagnostika deficitů ve zrakovém vnímání.
5. Raná péče pro děti s postižením zraku a s kombinovaným postižením a pro jejich rodiny - formy a služby rané péče, klientela. Podpora smyslového vnímání a psychomotorického vývoje dítěte se zrakovým a s kombinovaným postižením.
6. Dítě se zrakovým postižením v předškolním věku (předškolní výchova, dítě s narušeným binokulárním viděním a reedukace těchto vad).
7. Dítě se zrakovým postižením ve školním věku. Specifika vzdělávání žáků s postižením zraku.
8. Pomůcky pro osoby se zrakovým postižením a práce s nimi. Využití speciálních pomůcek ve vzdělávání žáků se zrakovým postižením.
9. Možnosti vzdělávání žáků s postižením zraku. Poradenství a intervence ve školním prostředí.
10. Braillovo písmo a jeho zápis. Přístup osob s postižením zraku k informacím.
11. Rodina dítěte s postižením zraku (specifika, možnosti podpory samostatnosti dítěte s postižením zraku, intervence v rodině).
12. Podpora a intervence poskytovaná občanům se zrakovým postižením starším 15let – potřeby dospělých osob s postižením zraku a poskytovatelé sociálních služeb.
13. Prostorová orientace a samostatný pohyb osob nevidomých a slabozrakých. Pomůcky pro samostatný pohyb, podpora a intervence.
14. Zrakové postižení jako součást kombinovaného postižení. Hluchoslepota – základní specifika komunikace a edukace osob s hluchoslepotou.
15. Pracovní uplatnění osob s postižením zraku na trhu práce, příprava na povolání. Volnočasové aktivity osob nevidomých a osob s oslabeným viděním.

Literatura:

- BARTOŇOVÁ, M., PITNEROVÁ, P., VÍTKOVÁ, M. et al. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve středním školství. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2013. 259 s. ISBN 978-80-7315-243-7.
- BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. et al. *Specifika ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v inkluzivním prostředí základní školy*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2013., 17 s. ISBN 978-80-210-6646-5.
- BASLEROVÁ, P. *Metodika práce se žákem se zrakovým postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 978-80-244-3307-3.
- BASLEROVÁ, P. *Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb - část II*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 2012. ISBN 978-80-244-3051-5.
- BASLEROVÁ, P. *Metodika práce asistenta pedagoga se žákem se zrakovým postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 978-80-244-3376-9.
- BENEŠ, P., VRUBEL, M. *Oftalmologie pro speciální pedagogy*. 1. vyd. Brno: Paido, 2017. 92 s. ISBN 978-80-7315-264-2.
- BUBENÍČKOVÁ, H., KARÁSEK, P., PAVLÍČEK, R. *Kompenzační pomůcky pro uživatele se zrakovým postižením*. Brno: Tiskárna Helbich. 2019. 78-80-260-1538-3.
- ČÁLEK, O., CERHA, J., HOLUBÁŘ, Z. *Vývoj osobnosti zrakově těžce postižených*. Praha : Achát, 1992. 246 s.
- FINKOVÁ, D. *Rozvoj hapticko-taktilního vnímání osob se zrakovým postižením*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2011. 119 s. 9788024427423.
- JANKOVÁ, Jana. *Katalog podpůrných opatření: dílčí část : pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zrakového postižení a oslabení zrakového vnímání*. 2., přepracované a rozšířené vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2020. ISBN 978-80-244-5694-2.
- FINKOVÁ, D., LUDÍKOVÁ, L., RŮŽIČKOVÁ, V. *Speciální pedagogika osob se zrakovým postižením*. 1. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 158 s. ISBN 978-80-244-1857-5.
- HAMADOVÁ, P., KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ, L., NOVÁKOVÁ, Z. *Oftalmopedie : texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2007. 125 s. ISBN 9788073151454.
- HELUS, Zdeněk. *Dítě v osobnostním pojetí: obrat k dítěti jako výzva a úkol pro učitele i rodiče*. 2., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2009. Pedagogická praxe (Portál). ISBN 978-80-7367-628-5.
- JANKOVÁ, J., MORAVCOVÁ, D. *Asistent pedagoga a dítě se zrakovým postižením*. Praha: Pasparta, 2017. ISBN 978-80-88163-61-9.

JANKOVÁ, J. *Metodika práce asistenta pedagoga při aplikaci podpůrných opatření u žáků se zrakovým postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. ISBN 978-80-244-4476-5.

JESENSKÝ, J. *Hmatové vnímání informací s pomocí tyflografiky*. Praha: SPN, 1988

JESENSKÝ, J. *Prolegomena systému tyflorehabilitace, metodiky tyflorehabilitačních výcviků a přípravy rehabilitačně-edukačních pracovníků tyflopeditického spektra*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2007. 659 s. ISBN 9788086723495.

KEBLOVÁ, A. *Integrované vzdělávání dětí se zrakovým postižením*. Praha: Septima, 1996, 1998. ISBN 80-7216-104-0.

KVĚTOŇOVÁ-ŠVECOVÁ, L., MADLENER, I., ŘEHŮŘEK, J., VÍTKOVÁ, M. *Možnosti reedukace zraku při kombinovaném postižení*. Brno: Paido, 1999. ISBN 80-85931-75-3.

KOCHOVÁ, K., SCHAEFEROVÁ, M. *Dítě s postižením zraku: rozvíjení základních dovedností od raného po školní věk*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0782-5.

LUDÍKOVÁ, Libuše (2000). *Vzdělávání hluchoslepých I*. 1. vyd. Praha: Scientia. ISBN 80-7183-225-1.

LUDÍKOVÁ, Libuše (2001). *Vzdělávání hluchoslepých II*. 1. vyd. Praha: Scientia.

MORAVCOVÁ, D. *Zraková terapie slabozrakých a pacientů s nízkým vizem*. Praha. Triton, 2004. ISBN 80-7254-476-4.

NIELSEN, L. *Učení zrakově postižených dětí v raném věku*. Praha: ISV. 1998. ISBN 80-85866-26-9.

RÖDEROVÁ, P. *Edukace osob se zrakovým postižením v osobnostním pojetí*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-8091-1.

RÖDEROVÁ, P. *Speciálněpedagogická diagnostika oftalmopedická. Metodické texty k projektu MUNI 4.0. Pedagogická fakulta, studijní program Logopedie (Bc.)*. 2020. ISBN 978-80-210-9590-8.

RŮŽIČKOVÁ, V. , KROUPOVÁ, K. *Pohled na samostatný pohyb a prostorovou orientaci osob se zrakovým postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5273-9.

VÁGNEROVÁ, M. *Oftalmopsychologie dětského věku*. Praha: Karolinum, 1985. ISBN 80-7184-053-X.

VÍTKOVÁ, M. a kol. *Možnosti reedukace zraku při kombinovaném postižení*. Brno: Paido, 1999. ISBN 80-85931-75-3.

VRUBEL, Martin. *Facilitátory a bariéry školní a sociální inkluze osob se zrakovým postižením*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. 186 s. ISBN 978-80-210-8022-5.